

مدیریت پسماند شهری، فرصتها و تهدیدها (منطقه آزاد تجاری و صنعتی ارس)

علی نقدی^{۱*}، علی شهیدی^۲، فریده نقدی^۳

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد منابع آب، دانشگاه بیرجند، naghdi.agri@yahoo.com
۲- استادیار گروه مهندسی آب، دانشگاه بیرجند، a47sh@yahoo.com
۳- دانشجوی دکتری محیط زیست، دانشگاه علوم تحقیقات تهران، naghdi.farideh@gmail.com

چکیده

توجه به محیط زیست و حفظ سلامتی انسان و کلیه موجودات کره زمین یکی از اصول اساسی در بقای زندگی و استفاده از مواهب خدادادی است که به وفور در اختیار ما قرار دارد. کنترل آلودگی‌های محیط از جمله مواد زاید جامد، بخش مهمی از این وظیفه را تشکیل می‌دهد که با توجه به اصول و موازین بهداشتی اقتصادی جایگاه ویژه‌ای را در علوم و فنون جدید به خود اختصاص داده است. بدین لحاظ در این مجموعه سعی خواهد شد تا در حد امکان مواردی همچون اهمیت مسئله، شناخت و طبقه‌بندی مواد، سیستم‌های جمع‌آوری و حمل و نقل و روش‌های دفع مواد به وضوح مورد توجه قرارگیرد. براساس بررسی‌های صورت گرفته در محدوده مورد مطالعه، عموماً نحوه ذخیره پسماندها توسط شهروندان با روش‌های غیر بهداشتی و غیراستاندارد صورت می‌گیرد و از تنوع زیادی نیز برخوردار است که همین موضوع موجب بروز مشکلات فراوانی شده است. بر اساس بررسی‌های به عمل آمده در محدوده یک منطقه آزاد ارس تنها تعداد کمی از خانوارها زباله‌ها را در درون کیسه زباله ریخته و سپس داخل سطل زباله مخصوص می‌ریزند. اما بقیه خانوارها پسماندهای خانگی خود را یا در کیسه‌های پلاستیکی نامناسب با رنگ‌های متنوع می‌ریزند و یا مستقیماً در ظروف غیربهداشتی چون پیت‌حلبی، کارتن خالی، سطل‌های نامناسب و ... ذخیره می‌نمایند.

واژه‌های کلیدی: پسماند شهری، ورمی کمپوست، منطقه آزاد تجاری و صنعتی آزاد ارس،

۱- مقدمه

گسترش شهرها و افزایش بی‌رویه جمعیت شهرها، تغییر الگوی مصرف جوامع و ازدیاد سرسام‌آور پسماند و همچنین نبود روش‌های علمی و مدیریتی موثر در امر تولید، جمع‌آوری و دفع پسماند‌های شهری این موضوع را به عنوان یکی از معضلات جوامع شهری در کشورهای در حال توسعه در آورده است. [۱] بطور کلی از نظر مهندسی بهداشت، دفع پسماند یک مسئله عادی نبوده بلکه یک مشکل زیست‌محیطی می‌باشد، زیرا دفع غیربهداشتی آن بطور محسوس در آلودگی‌های محیط و گسترش بیماری‌های واگیردار و .. نقش اساسی دارد. افزایش روزافزون حجم پسماند‌ها از یک سو و تنوع و گوناگونی آن‌ها از سوی دیگر برپیچیدگی شرایط و نحوه جمع‌آوری و دفع آن‌ها می‌افزاید. [۲] امروزه دیگر سیستم‌های جمع‌آوری و دفع سنتی پسماند‌ها جوابگو نبوده و نمی‌تواند از آلودگی‌های زیست‌محیطی ناشی از انواع پسماند‌های شیمیایی، میکروبی، رادیو اکتیو و ... جلوگیری کند. تصویب قانون مدیریت پسماندها علیرغم وجود اشکالات در آن، می